

# Lektionsplanering

**Årskurs:**

Gymnasiet

**Ämne:**

Samhällskunskap 1b

**Tema:**

Demokrati och samhällsfrågor

## Koppling till styrdokument

### Centralt innehåll

- Demokrati och politiska system på lokal och nationell nivå samt inom EU.
- Internationella och nordiska samarbeten.
- Medborgarnas möjligheter att påverka politiska beslut på de olika nivåerna.
- Maktfördelning och påverkansmöjligheter i olika system och på olika nivåer utifrån grundläggande demokratimodeller.
- Politiska ideologier och deras koppling till samhällsbyggande och välfärdsteorier.
- De mänskliga rättigheterna; vilka de är, hur de förhåller sig till stat och individ och hur man kan utkräva sina individuella och kollektiva mänskliga rättigheter.
- Folkrätten i väpnade konflikter.
- arbetsmarknad, arbetsrätt och arbetsmiljö samt digitaliseringens påverkan på arbetsmarknaden.
- Grupper och individers identitet, relationer och sociala livsvillkor.
- Samhällsekonomi, privatekonomi, och konsumenträtt.

### Betygskriterium (E)

- Eleven kan med säkerhet söka, granska och tolka information från olika källor samt värdera källornas relevans.
- Eleven kan uttrycka sina kunskaper i samhällskunskap i olika presentationsformer.
- Eleven kan beskriva de grundläggande inslagen i ett demokratiskt system.
- Eleven kan ge exempel på centrala samhällsfrågor och argumentera kring dessa.

## Lärarledda instruktioner

## 1. Introduktion till demokrati (15 min)

- Börja med en kort föreläsning om vad demokrati innebär.
- Ange exempel på olika demokratimodeller.
- Diskutera vikten av medborgarinflytande.
- Ställ öppna frågor för att engagera eleverna.

## 2. Gruppdiskussion (15 min)

- Dela in eleverna i grupper för diskussion om hur man kan påverka politiska beslut.
- Ge varje grupp ett specifikt ämne att diskutera.
- Låt grupperna presentera sina tankar efter diskussionen.
- Ställ frågor och ge feedback på gruppernas argumentation.

## 3. Källkritik (10 min)

- Introducera begreppet källkritik och dess betydelse.
- Ge exempel på olika typer av källor och deras trovärdighet.
- Visar hur man kan granska information från medier.
- Diskutera vad som utgör en bra och en dålig källa.

## 4. Sammanfattning (10 min)

- Sammanfatta lektionen och koppla ihop de diskussioner som ägt rum.
- Fråga eleverna vad de tar med sig från lektionen.
- Förbered eleverna för nästa lektion.

## Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Demokratins grunder:** Eleverna ska förstå vad demokrati innebär, olika demokratimodeller och medborgars rättigheter och skyldigheter.
- **Politisk påverkan:** Diskutera hur medborgare kan påverka beslut genom olika former av engagemang, som att rösta, skriva insändare och delta i demonstrationer.
- **Källor och information:** Eleverna måste kunna söka och kritiskt granska information från olika källor, särskilt digitala.
- **Samhällsfrågor:** Undersöka aktuella samhällsfrågor och hur de relaterar till demokrati och medborgarskap.
- **Makt och ansvar:** Hur maktfördelning ser ut i olika system och vilka konsekvenser det har för medborgarna.

## Ordkollen

| Ord           | Förklaring                                                         | Etymologi                                                                                 |
|---------------|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|
| Demokrati     | Styrform där folket har makt att välja sina representanter.        | Från grekiskans "demos" (folk) och "kratos" (makt).                                       |
| Källkritik    | Metod för att värdera och bedöma källors trovärdighet.             | Från "källa" och "kritik", vilket syftar på bedömning.                                    |
| Medborgarskap | Rättigheter och skyldigheter som en medborgare i ett samhälle har. | Kommer från medelmånska "medborgar", som syftade på en medborgare i en samhällsgemenskap. |

## Diskussionsfrågor

- A. Hur kan den demokratiska processen stärkas i vårt samhälle?
- B. Vilken roll spelar medierna i vår uppfattning om politik och samhälle?
- C. Kan digitaliseringen hota demokratin? Hur?

## Aktivitet

Eleverna delas in i grupper och får i uppgift att skapa en presentation om en specifik demokratisk rörelse i världshistorien. De ska undersöka rörelsens syften, metoder och effekter och presentera sina resultat för klassen. Varje grupp får 20 minuter att förbereda sin presentation och 5 minuter på sig att presentera.

## Exit-ticket

| Fråga                                | Svar                                                    |
|--------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| Vad är demokrati?                    | En styrelseform där medborgarna har makt att välja.     |
| Vilka är de mänskliga rättigheterna? | Grundläggande rättigheter som tillkommer varje individ. |
| Hur kan vi påverka politiska beslut? | Genom röstning, insändare, eller politisk activism.     |
| Vad innebär källkritik?              | Att bedöma trovärdigheten hos en källa.                 |

## Hemuppgift

Eleverna får i uppgift att skriva en kort uppsats (1-2 A4 sidor) där de reflekterar kring hur de själva kan engagera sig i samhällsfrågor och påverka det demokratiska systemet. De ska inkludera exempel på hur de ser på demokratis framtid och vilka utmaningar de anser finns idag.

## Citat

*“En demokrati är mer än val; den är en livsstil.” - John F. Kennedy (1961) -*  
Detta citat belyser vikten av att engagera sig i samhället och att förstå att demokrati går bortom röstning.

Tags: [Lektion](#)